

Българската асоциация на частните училища (БАЧУ) със стратегическа посока за дигитализация в предучилищното и училищното образование

Мария Каменова, Пламен Натов

The Bulgarian Association of Private Schools (BAPS) with a strategic direction for digitization in preschool and school education

Maria Kamenova, Plamen Natov

Abstract:

The Bulgarian Association of Private Schools (BAPS), private kindergartens, schools, high schools and private professional colleges, has a key mission of creating a unified and modern education system, which prepares children and students for the challenges and opportunities of the future. Our four strategic pillars are: commitment to the transformation of the education system; continuous effort to improve the learning process for all students; ongoing development of teachers' professional and managerial skills; strategic adoption of AI and digitization to support transformation.

Each one of these pillars requires substantial resources: solid investment in IT infrastructure, high-speed Internet, upskilling of teachers and management for digital transformation. However, resources on their own are not sufficient. The key to our success is our ability to nurture leaders, build team trust and empower each individual team to implement its strategic vision. The BAPS advantage and guarantee of success is our united and healthy partner communication. Every educational I

institution, regardless of its resources and current framework, seamlessly integrates in our system and becomes an equal active member in an open and transparent community. At BAPS we believe that our organization is more than the sum of our parts.

Keywords: BAPS, strategic direction, digitization

For contact: Maria Kamenova, BAPS, bachu.bg@gmail.com

ВЪВЕДЕНИЕ:

В ера, доминирана от технологии, където информацията се изменя с бързина, невиджана досега, образованието стои на кръстопът. Въпросът не е дали образованието трябва да се трансформира, а как и кога да се осъществи тази трансформация. За нас в Българската асоциация частните училища (БАЧУ), промяната е неизбежна и изисква стратегически подход.

Основните насоки, върху които нашата организация се съсредоточава, включват:

Трансформация на образователната система: Стремез към интегриране на съвременни технологии чрез разработване на нови учебни планове и програми, отразяващи нуждите на дигиталния век.

Подобрение на учебния процес: Фокус върху персонализиране на учебния процес, като се предоставят инструменти и ресурси, които отговарят на индивидуалните потребности на учениците и стимулират тяхната ангажираност и мотивация.

Развитие на професионалните умения на учителите и мениджмънта: Подготовка и обучение на учителите за ефективно използване на технологиите в

класната стая и извън нея, което е ключ към успешното прилагане на иновациите в образователния процес.

Интеграция на изкуствен интелект (AI): Стратегическо включване на AI в образованието, което подчертава изграждането на доверие и приемането на технологии. Разработването на прозрачни, сигурни и етични AI системи е критично за гарантирането, че технологиите служат на образователните цели.

ИЗЛОЖЕНИЕ:

А. Трансформация на образователната система

Трансформацията на образователната система е критично необходима за адаптация към бързо развиващите се технологии и социални изисквания на дигиталния век. За да постигнем тази цел, трябва да предприемем следните структурни промени:

- Разработване на нови учебни планове и програми: Въвеждането на учебни планове, които ефективно интегрират технологиите и отговарят на нуждите на дигиталния век, изисква цялостен подход. Тези планове трябва да включват развитие на умения за критично мислене, креативност, и сътрудничество.
- Интегриране на технологии в учебния процес: Използването на електронни учебници, образователен софтуер, приложения и платформи за онлайн обучение са сред основните инструменти за създаване на ангажиращи и интерактивни учебни среди.
- Подпомагане на персонализираното обучение: Разработването на учебни програми, които позволяват индивидуален подход към всеки ученик, е важно за отговор на разнообразните образователни потребности.
- Проектно-базирано и междупредметно обучение: Насърчаването на учениците да участват в проекти, които изискват прилагане на научените умения в реални ситуации, е от съществено значение за развиване на практически умения и подготовка за бъдещи предизвикателства.

В. Подобряване на учебния процес

Подобряването на учебния процес изисква интеграцията на методи и технологии, които трансформират както ученето, така и преподаването. Основната цел е да се улесни прилагането на иновациите, които не само подобряват процеса на обучение, но и повишават ангажираността и мотивацията на учениците. Ето ключовите аспекти на този подход:

- **Интеграция на съвременни технологии:** Използването на облачни платформи и мобилни приложения променя учебната среда, като я прави по-персонализирана и интерактивна. Това позволява създаването на динамично и вълнуващо обучение.
- **Персонализирано обучение чрез AI:** AI системи адаптират учебния материал според нуждите на всеки ученик, като предоставят адаптивни платформи, които регулират задачите според способностите и напредъка на ученика, осигурявайки ефективно обучение.

- **Автоматизирана оценка и обратна връзка:** Изкуственият интелект автоматизира оценката, предоставяйки бърза и точна обратна връзка, което освобождава време на учителите и подобрява процеса на обучение.
- **AI-базирани учебни асистенти:** AI чатботове и други интерактивни системи предлагат персонализирано ръководство за учениците, което им помага да усвояват сложни учебни материали по свой собствен начин.
- **Развитие на меки умения:** Използването на симулации и виртуални реалности подпомага развитието на комуникационни умения и емпатия в контролирана среда.
- **Подпомагане на изследването и творчеството:** AI предоставя инструменти за анализ на данни и генериране на съдържание, което спомага за разработването на иновативни проекти.
- **Подобряване на достъпа:** Технологиите улесняват достъпа до образователни ресурси, което разширява учебните възможности за учениците от различни среди, правейки обучението по-привлекателно и ангажиращо.

С. Развитие на професионалните умения на учителите и мениджмънта

Професионалното развитие на учителите и управленския персонал е съществено за успешното прилагане на новите технологии в образователния процес:

- **Обучения и семинари:** Учителите трябва да получават регулярно обучение за новите технологии и методики на преподаване, включително практически упражнения и достъп до самообучаващи ресурси.
- **Подкрепа и ресурси:** Предоставянето на техническа помощ и образователни материали е критично за подпомагане на учителите в процеса на адаптация към дигиталната трансформация.

Д. Доверие към AI и дигитализацията

Изграждането на доверие към изкуствения интелект и дигитализацията в образованието изисква създаване на стратегии, които укрепват прозрачността и образователните усилия:

- **Етични насоки и образователни инициативи:** Разработването на ясни етични насоки и провеждането на информационни кампании са важни за повишаване на осведомеността и разбирането на ползите и рисковете от AI.
- **Ангажираност на всички страни:** Министерство на образованието, учители, ученици, родители - трябва активно да участват в дискусии и планиране на образователни стратегии, които включват технологични иновации.

Стратегия за изграждане на доверие към AI и дигитализация в образованието:

1. Образователни инициативи

- **Цел:** Демонстриране на ползите от AI, потенциалът му, както и представяне на ограниченията и методите за справяне с етични предизвикателства.
- **Методи:** Организиране на семинари, работилници и демонстрации за учители, ученици и родители, акцентиращи на успешни практики и иновации в използването на AI. Тези събития могат да помогнат за

разширяване на разбирането и приемането на AI в образователната общност.

2. Прозрачност и контрол

- **Цел:** Укрепване на прозрачността около използването на AI инструменти и увеличаване на контрола на участниците в образователния процес над техните данни.
- **Методи:** Внедряване на ясни правила и процедури за събиране, обработка и съхранение на лични данни от AI системи, защитавайки личната неприкосновеност и предотвратявайки злоупотреби.

3. Етични рамки

- **Цел:** Въвеждане и спазване на етични насоки за използване на AI в образованието, гарантиращи сигурност на данните и защита на личните права.
- **Методи:** Разработване и прилагане на етичен кодекс за използване на AI инструменти, който включва насоки за защита на личните данни и мерки срещу дискриминация.

4. Сътрудничество с родители и общността

- **Цел:** Активно включване на родители и местни общности в процеса на дигитализация, осигурявайки необходимите ресурси и обучения.
- **Методи:** Организиране на информационни сесии и обучителни програми за родители и общности, за повишаване на тяхната осведоменост и активно участие.

5. Подкрепа и ресурси за учителите

- **Цел:** Предоставяне на необходимата подкрепа и ресурси на учителите за успешна интеграция на AI в образователния процес.
- **Методи:** Доставка на образователни материали, софтуер, платформи за AI, както и обучения за развитие на цифрови умения и прилагане на иновации в учебната дейност.

6. Персонализирано обучение

- **Цел:** Ефективно използване на AI за създаване на учебни планове и програми, адаптирани към индивидуалните нужди на учениците.
- **Методи:** Внедряване на AI системи, които анализират учебния прогрес и предпочитанията на учениците, за да предложат персонализирани учебни ресурси и задачи.

Примери за ефективно използване на AI:

- **Персонализирано учене:** Адаптиране на учебния материал според индивидуалните нужди и предпочитания на учениците, позволявайки по-дълбоко и ангажиращо обучение.
- **Автоматизирано оценяване:** Бързо и точно оценяване на ученическите работи с AI, освобождавайки учителите за по-съществени задачи.
- **Виртуални Асистенти:** Внедряване на AI чатботове за подкрепа на ученици при учебни задачи, предоставящи моментална обратна връзка и помощ.
- **Игрово-базирано Обучение:** Разработване на образователни игри и симулации с AI, стимулиращи ученето чрез игра и повишаващи мотивацията на учениците.

Предложения за подпомагане на дигиталната трансформация:

- **Създаване на Национална стратегия:** Развитие на цялостна визия за дигитализация на образованието.
- **Финансиране:** Осигуряване на средства чрез специализирани фондове и партньорства с частни технологични компании.
- **Професионално развитие:** Разработване на програми за учителите, насърчаващи прилагането на иновации и технологични умения.
- **Иновационни стимули:** Предлагане на нефинансови стимули за училища и учителите за внедряване на иновативни подходи.
- **Публично финансиране:** Организиране на конкурси и предоставяне на грантове за подкрепа на иновативни образователни проекти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Нашият поглед към бъдещето показва, че дигиталната трансформация не е само неизбежна, но също така и ключова стратегическа посока за развитие на образователната система. Тази трансформация предвижда създаването на по-ангажираща, достъпна и инклузивна образователна среда, която да отговаря на потребностите и очакванията на днешните и бъдещите поколения ученици, както и на изискванията на бизнеса и трудовия пазар.

За успешното осъществяване на тези амбициозни цели е критично важно всички заинтересовани страни — учители, училищни администратори, родители, политици, технологични експерти, държавни и общински органи — да работят заедно в синхрон. Съвместните усилия и интегриран подход ще ни позволят да преодолеем предизвикателствата и да максимизираме ползите от внедряването на новите технологии в образованието, гарантирайки, че нашите учебни заведения са готови да посрещнат бъдещето с увереност.

ЛИТЕРАТУРА

Министерство на образованието и науката (МОН). "Насоки към образователната система за използване на изкуствен интелект.", McKinsey & Company. Достъпно на: <https://www.mckinsey.com/>, North Carolina Department of Public Instruction. "AI Implementation Recommendations for Public Schools." Достъпно на: https://go.ncdpi.gov/AI_Guidelines, Световният икономически форум-доклад за бъдещето на работните места за 2023